

Handreiking Duurzame Toegankelijkheid in de informatieketens van de Omgevingswet

Projectteam

Ben de Jong | adviseur informatiemanagement (zelfstandig)

o.a. gemeente Utrecht en RUD Utrecht

Joost van Koutrik | provinciearchivaris / archiefinspecteur

Het Utrechts Archief

Presentatie voor

Regiobijeenkomst Omgevingswet regio Waterland

11 november 2021

Ben de Jong

- 1980: Lerarenopleiding: aardrijkskunde & wiskunde
- 1983: Sociale Geografie - RUG
- 1985: Beleidsadviseur gemeente Amstelveen
- 2008: adviseur bij Digital Display, sinds 2012: zelfstandig adviseur opdrachten: zaakgericht werken/digitalisering/digitale archivering
  - Gemeente Culemborg
  - Gemeente Breda
  - Waterschap de Dommel
  - AFM
  - Prorail
  - Servicecentrum Drechtsteden
  - Provincie Friesland
  - Provincie Noord-Holland
  - Gemeente Utrecht: (implementatie) kwaliteitssysteem, vervangingsbesluit, e-depot, RM-vakgroep, SIO
  - Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht: regionale (Model)-DAP, informatiebeleid
  - Het Utrechts Archief: e-depot, Handreiking DUTO OW

Agenda

- 13.30 – 14.00 uur Inloop
- 14.00 – 14.05 uur Welkomst- en openingswoord
- 14.05 – 15.00 uur Presentatie Ben de Jong – De ontwikkelingen van de Omgevingswet: van de handreiking WABO-DIV tot de handreiking DUTO Omgevingswet
- 15.00 – 15.15 uur Pauze
- 15.15 – 17.00 uur Aan de slag met de Omgevingswet (interactief)
- 17.00 – 17.05 uur Afsluiting

Inhoud

A. Vraagstelling + DUTO

B. De historie tot aan de handreiking

C. (Architectuur) uitgangspunten

D. De uitkomsten van PIKO nader belicht

E. De handreiking DUTO OW (Basisregels & checklist)

Pauze

F. Opdracht

Omgevingswet komt eraan - maar hoe zit het met informatiehuishouding?

Welke afspraken moeten

gemeenten | provincies | waterschappen | omgevingsdiensten
veiligheidsregio's | GGD'en

maken, om duurzame informatiehuishouding in te richten
in hun procesketens onder de Omgevingswet?

Wisselwerking tussen:

- | wat wordt beheerd in Landelijke Voorzieningen
- | waar lokaal beheer voor moet worden ingezet,
in eigen processysteem/zaaksysteem/DMS/etc.

Omgevingswet komt eraan - maar hoe zit het met informatiebeheer?

Hoe past dat op de verantwoordelijkheden voor ieder bevoegd gezag binnen de ketens in relatie tot de landelijke DSO-voorzieningen?

Handreiking in vijf woorden samengevat:

Maak op tijd duidelijke afspraken!

En kijk zoveel mogelijk naar wat al beschikbaar is.

Link van DUTO met architectuurprincipes

Hoofdmenu

- ▶ Principes
- ▶ Standaarden
- ▶ Bouwstenen
  - GO
  - Begrippenkader
  - Beleidskaders
- ▶ NORA Familie
- ▶ Actueel
- ▶ NORA Gebruikersdagen

Thema's

- AI & Algoritmen
- ▶ API
- ▶ IAM
- ▶ Privacy
- ▶ Gegevensmanagement
  - Data op het web
- ▶ Zaakgericht Werken
- ▶ Beveiliging
  - Mobility
  - Verbinden
- ▶ Geo
- ▶ Ketensturing

Pagina

Overleg

Lezen

Brontekst bekijken

Geschiedenis weergeven

Opslaan als

Duurzame Toegankelijkheid

[NORA](#) > [Duurzame Toegankelijkheid](#) > Duurzame Toegankelijkheid

Wat is Duurzame Toegankelijkheid? [\[bewerken\]](#)

Duurzame [toegankelijkheid](#) wil zeggen: informatie is vanaf het moment van ontstaan beschikbaar en bruikbaar voor iedereen die daar recht op heeft en voor zolang noodzakelijk is. Burgers, bedrijven, ambtenaren, journalisten en bijvoorbeeld onderzoekers kunnen de informatie die ze nodig hebben vinden, raadplegen en interpreteren. Niet alleen nu, maar ook over pakweg 100 jaar.

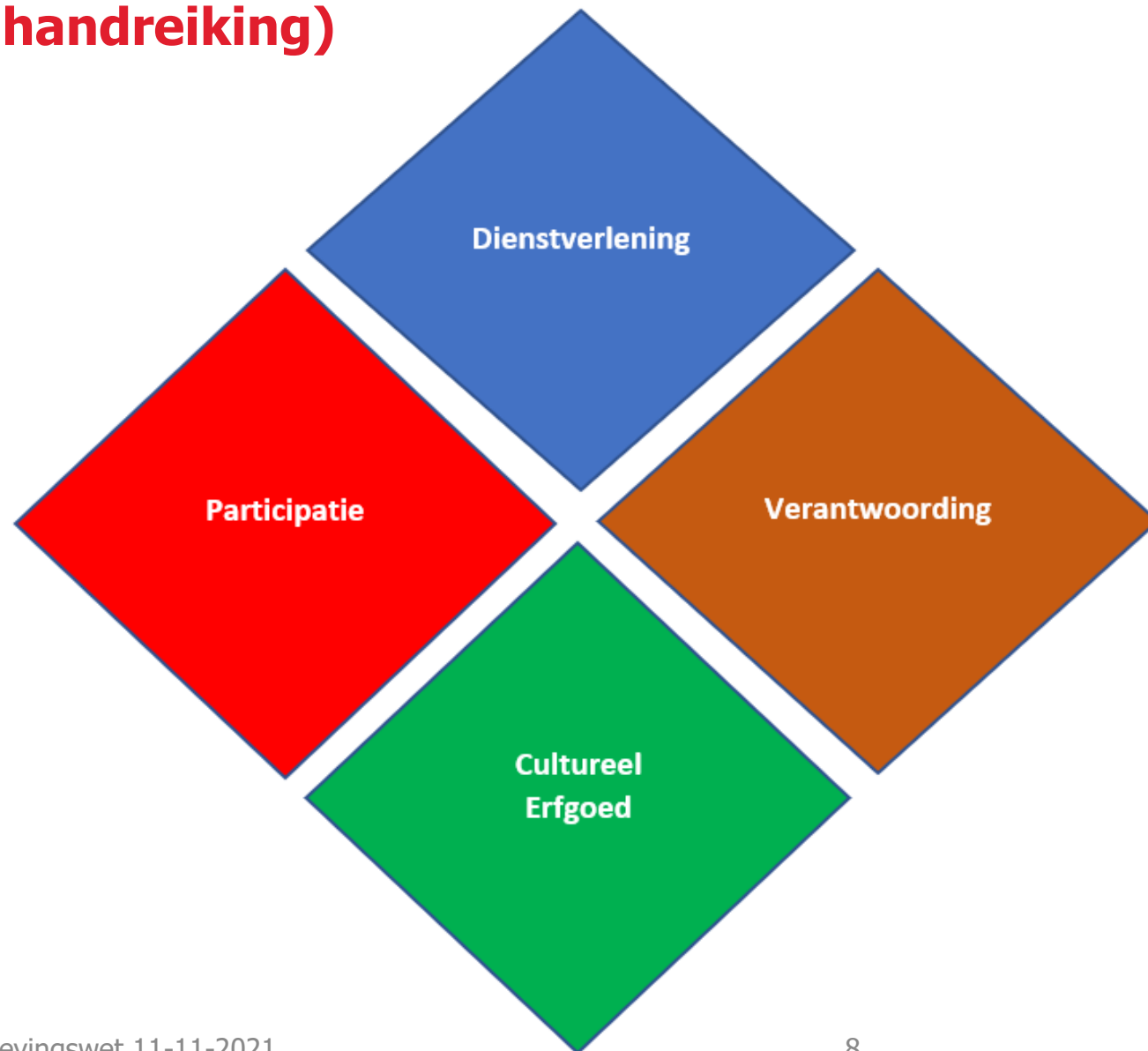
Waarom is Duurzame Toegankelijkheid van belang? [\[bewerken\]](#)

Informatie is een belangrijk product van het handelen van de overheid. Vanuit verschillende perspectieven is de duurzame [toegankelijkheid](#) van overheidsinformatie van groot belang:

- **Dienstverlening.** Voor een goede dienstverlening is informatie over die diensten essentieel. Zodat burgers en bedrijven weten wat de dienst inhoudt, hoe ze er gebruik van kunnen maken en hoe het met de uitvoering van de dienst staat.
- **Verantwoording.** De overheid moet inzage kunnen bieden in haar handelen als daar om gevraagd wordt. Bijvoorbeeld bij parlementaire verantwoording, een rechtszaak of omdat burgers en bedrijven geïnteresseerd zijn of een belang hebben bij overheidshandelen.
- **Participatie.** Als de overheid wil dat burgers en bedrijven participeren in overheidstaken, dan moeten zij ook over de informatie kunnen beschikken die daarvoor nodig is. Bijvoorbeeld in de vorm van open data en toegang tot de kennis die de overheid in huis heeft.
- **Erfgoed.** Nederland is gebouwd op zijn verleden. Toekomstige generaties willen daarom ook inzicht hebben in ons heden. Zodat ze kunnen leren van wat we nu goed en verkeerd doen. Of simpelweg omdat het mooi is om een geschiedenis te hebben.

Afgezien hiervan zijn overheidsorganisaties op basis van de Archiefwet 1995, artikel 3^[1] verplicht al hun informatie toegankelijk te maken en te houden.

DUTO- 4 perspectieven
(zie NORA en de toelichting in de handreiking)

Home

Onderzoeken

Beleven

Archiveren

Home

Eisen voor de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie (DUTO-eisen)

Wat zijn de DUTO-eisen?

De DUTO-eisen zijn een programma van [eisen](#) voor duurzame toegankelijkheid van de informatie in de informatiesystemen van overheidsorganisaties.

De eisen zijn generiek van aard en weerspiegelen de eisen die gebruikers stellen aan de toegankelijkheid van de informatie.

[Bekijk de DUTO-eisen](#)

Voor wie zijn de DUTO-eisen bedoeld?

De eisen zijn bedoeld voor de volgende personen binnen een overheidsorganisatie:

1. **Adviseurs** die eisen opstellen voor het (her)ontwerp van informatiesystemen en deze vertalen naar concrete plannen. Voorbeelden van deze adviseurs zijn architecten, informatiemanagers en -beheerders, proces- of informatieanalisten, inkoopadviseurs en adviseurs digitale archivering.
2. **Projectleiders** die de opdracht voor het opnemen van de DUTO-eisen in informatiesystemen uitvoeren.
3. **Managers** die verantwoordelijk zijn voor de werkprocessen en de bijbehorende informatiesystemen. Zij nemen de besluiten over de eisen en ontwerpen en zien er op toe dat deze besluiten worden uitgevoerd. Bijvoorbeeld de directeur bedrijfsvoering of CIO. Managers zullen de DUTO-eisen niet zelf gebruiken, maar kunnen wel de opdracht geven ze toe te passen.

Aandachtspunten m.b.t. DUTO in de Visie Omgevingswet 2024

1. Het bepalen van de **verantwoordelijkheid** voor de duurzame toegankelijkheid van informatie in de **samenwerkingsruimtes**, het **register** en **andere gegevensvoorzieningen** in het DSO.
2. Het juridisch kader voor de archiefplicht bij **mandateringen** en overdracht van taken.
3. Het bepalen van risico's die ontstaan als informatie **niet of beperkt toegankelijk** is.
4. Het behoud van **authenticiteit** bij versiebeheer, vooral wanneer meer versies van één informatieobject in verschillende omgevingen worden bewaard, bijvoorbeeld het origineel bij een zorgdrager en een afschrift in een register of gegevensvoorziening.
5. Het voorkomen dat hetzelfde object **op meerdere plaatsen of nergens** wordt gearchiveerd. Indien er afspraken gemaakt worden in de keten, kan in sommige gevallen een link naar een authentieke versie volstaan.
6. Vertaling van de algemene kwaliteitseisen **van DUTO naar specifieke requirements voor het DSO**.

Inhoud

- A. Vraagstelling + DUTO
- B. De historie tot aan de handreiking**
- C. (Architectuur) uitgangspunten
- D. De uitkomsten van PIKO nader belicht
- E. De handreiking DUTO OW (Basisregels & checklist)

Pauze

- F. Opdracht

Aanloop naar de Handreiking DUTO OW

2016 VIVO rapport

2017 UIVO-I rapport 'Archief functies'

2018 PIKO en zorg vanuit VNG
Adviescommissie Archieven

2019 plan project Handreiking van
VNG, IPO en UvW

2020 start uitvoering Handreiking
DUTO OW

2021 publicatie Handreiking DUTO OW

ARCHIEFFUNCTIES IN HET STELSEL OMGEVINGSWET

BIJDRAGE AAN DE RAPPORTAGE UIVO-I WP2

Auteur	Frans Smit, UIVO-I
Versie	0.82 Redactionele aanpassingen
Datum	26 oktober 2017
Versiegeschiedenis	0.1 ter review in brede kring
	0.2 Reacties op versie 0.1 verwerkt, ter bespreking met UIVO-I, Nationaal Archief en OGB
	0.3 Reacties op versie 0.2 verwerkt
	0.8 opgeleverd aan UIVO-I WP2
	0.81 Redactionele aanpassingen
	0.82 Redactionele aanpassingen
	1.0 definitieve op te leveren versie

Aanbeveling uit rapport VIVO (2016)

“Zorg ervoor dat, bij de uitvoering van de omgevingswet betrokken, (keten)partijen hun desbetreffende bedrijfsprocessen vanaf 2018 zoveel mogelijk digitaal en zaakgericht uitvoeren dan wel ten minste de informatie over de uitvoering van die processen digitaal en zaakgericht registreren. Voor veel gemeenten ligt hier nog een stevige veranderopgave en het is nodig dat VNG / KING dit stimuleert. Dat geldt in even sterke mate voor digitale archivering”

Aanbevelingen uit rapport UIVO-I (2017)

1. *“Voer DUTO-scans uit in het hele stelsel.*

Organiseer en ondersteun het uitvoeren van DUTO-scans voor gezamenlijke en individuele archieffuncties in regionaal en lokaal verband, te beginnen in 2018”.

5. *“Organiseer het beheer van kernproducten.*

Denk daarbij aan de Producten- en Dienstencatalogus (PDC), de Procesarchitectuur, de Zaaktypecatalogus (ZTC), de kwaliteitseisen, het informatiemodel, de standaardmodellen en de selectielijst(-en). Dit is een interbestuurlijke opgave”.

PIKO (2018)

Aan de slag met de
Omgevingswet

Waar wilt u mee aan de slag?

Home > ... > Ervaringen van anderen > Eerdere ervaringen van anderen >

Project Interbestuurlijke Ketensamenwerking Omgevingswet (PIKO)

Om de Omgevingswet te laten slagen, is samenwerking tussen overheden en uitvoeringsorganisaties essentieel. Daarom is er het Project Interbestuurlijke Ketensamenwerking Omgevingswet. PIKO brengt interbestuurlijke samenwerkingsbouwstenen in de praktijk. Het projectteam toetst deze bouwstenen samen met gebruikers en ontwikkelt ze door.

Sporen in PIKO

PIKO bestaat uit 3 samenhangende sporen:

1. [Gebruikersbetrokkenheid](#)
2. [Samenwerkingsbouwstenen](#)
3. [Stelsel](#)   Regiobijeenkomst Omgevingswet 11-11-2021

PIKO I-samenwerkingsbouwstenen

1. interbestuurlijke procesketens;
2. interbestuurlijke Producten en Diensten Catalogus Omgevingswet (I-PDC);
3. interbestuurlijke Zaaktypen Catalogus Omgevingswet (I-ZTC)
4. samenwerkingsruimte en zaakgericht samenwerken
5. archieffuncties in het DSO
6. convenant Meervoudig Bronhouderschap

DUTO-scan Digitaal Stelsel Omgevingswet

Voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) zijn DUTO-scans uitgevoerd. Een DUTO-scan analyseert welke informatie duurzaam toegankelijk moet blijven en op welke manier dit moet gebeuren. Ook wordt bepaald hoe lang informatie bewaard moet blijven.

Aanbevelingen voor bouw en beheer

De DUTO-scans leveren aanbevelingen voor de bouw van het digitaal stelsel en bij de inrichting van het beheer daarvan. De resultaten zijn te lezen in eindrapportages:

- [Eindrapportage DSO DUTO-scan 5 - Open Stelsel voor Derden - v1.0A \(pdf, 739 kB\)](#)
- [Eindrapportage Vergunningaanvraag: 'opstellen, indienen en ophalen verzoek' \(pdf, 791 kB\)](#)
- [Eindrapportage Beheer van algemene informatieobjecttypen in het DSO \(pdf, 1.2 MB\)](#)
- [Eindrapportage Samenwerkfunctionaliteit \(pdf, 1.4 MB\)](#)
- [Eindrapportage DSO DUTO-scan 4 - Van Plan tot Publicatie - v1.0 \(pdf, 1.3 MB\)](#)

Op Lokaal niveau (2021): Handreiking DUTO Omgevingswet & Factsheet

Zie IPLO en KIA!

Experts in Omgevingswet en leefomgeving

zoek

Home >

Duurzame toegankelijkheid en de Omgevingswet

Waar gaan we als decentrale overheden de instrumenten vinden om onze informatiehuishouding duurzaam in te richten in de informatieketens van de Omgevingswet? Welke afspraken moeten we maken over informatieobjecten die we produceren? Deze handreiking van de koepels van gemeenten (VNG), provincies (IPO) en waterschappen (UvW) geeft een antwoord op die vragen.

Naast de handreiking is er een factsheet gemaakt waarin de bedoeling en aandachtspunten kernachtig worden belicht van duurzame toegankelijkheid (DUTO) en de Omgevingswet.

→ Handreiking duurzame toegankelijkheid in de informatieketens van de Omgevingswet (oktober 2021 versie 1.1) (pdf, 1.7 MB)

→ Factsheet Duurzame toegankelijkheid en de Omgevingswet (pdf, 137 kB)

<https://iplo.nl/@251868/duurzame-toegankelijkheid-omgevingswet/>

Tekst **Joost van Koutrik** en **Ben de Jong**

Joost van Koutrik is provinciearchivaris van Utrecht en coördinator archieftoezicht bij Het Utrechts Archief en coördineert de totstandkoming van de handreiking. Ben de Jong is zelfstandig adviseur informatiemanagement en opsteller van de handreiking in opdracht van VNG, IPO en Unie van Waterschappen.

[Od, editie 14 - OD \(od-online.nl\)](http://od-online.nl)

DUTO onder de Omgevingswet

Stukjes van de puzzel